

पाञ्चालराजं द्रुपदं गृहीत्वा रणमूर्द्धनि । पर्यानयत भद्रं वः सास्यात्परमदक्षिणा ।  
 तथेत्युक्त्वा तु ते सर्वे रथैस्त्रिणैः प्रहारिणः । आचार्यधनदानार्थं द्रोणेन सहिता ययुः ।  
 ततोऽभिजग्मुः पाञ्चालान्निघ्नन्तस्ते नरर्षभाः । ममृदुस्तस्य नगरं द्रुपदस्य महौजसः ।  
 दुर्योधनस्य कर्णस्य युयुत्सुस्य महाबलः । दुःशासनो विकर्णस्य जलसन्धः सुलोचनः ।  
 एते चान्ये च बहवः कुमारो बह्विक्रमाः । अहं पूर्वमहंपूर्वमित्येवं चत्त्रियर्षभाः । ५४५०  
 ततो वररथारूढाः कुमारः सादिभिः सह । प्रविश्य नगरं सर्वे राजमार्गमुपाययुः ।  
 तस्मिन्काले तु पाञ्चाल्यः श्रुत्वा दृष्ट्वा महद्दलं । भ्रातृभिः सहितो राजंस्वरथा निर्ययौ गृहात् । ततस्तु द्रुपदस्य यज्ञसेनो  
 महीधरः । शरवर्षाणि मुञ्चन्तः प्रणेदुः सर्वे एव ते ।  
 ततो रथेन शुभ्रेण समासाद्य तु कौरवान् । यज्ञसेनः शरान्घोरान्ववर्ष युधि दुर्जयः ।  
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ पूर्वमेव तु सम्पद्य पार्था द्रोणमथाब्रवीत् । दर्प्योद्रेकात्कुमाराणामाचार्यं दिजसत्तमं ।  
 एषां पराक्रमस्यान्ते वयं कुर्याम साहसं । एतैरशक्तः पाञ्चाल्यो गृहीतुं रणमूर्द्धनि । ५४५१  
 एवमुक्त्वा तु कौन्तेयो भ्रातृभिः सहितोऽनघः । अर्द्धक्रोशेतु नगरादतिष्ठद्वहिरेव सः ।  
 द्रुपदः कौरवान्दृष्ट्वा प्राधावत समन्ततः । शरजालेन महता मोहयन् कौरवीं चमूं ।  
 तमुद्यतं रथेनैकमाशुकारिणमाहवे । अनेकमिव सन्त्वासान्नेनिरे तत्र कौरवाः ।  
 द्रुपदस्य शरा घोरा विचेरुः सर्वतो दिशं । ततः शङ्खगन्धर्वैश्च मृदङ्गाश्च सहस्रशः ।  
 प्रावाद्यन्त महाराज पाञ्चालानां निवेशने । सिंहनादस्य सञ्जज्ञे पाञ्चालानां महात्मनां । धनुर्ज्यातलशब्दस्य संस्पृश्य गगनं  
 महान् । ५४५०  
 दुर्योधनो विकर्णस्य सुबाहुर्दीर्घलोचनः । दुःशासनस्य संक्रुद्धाः शरवैर्षरवाकिरन् ।  
 सोऽतिविद्धो महेष्वासः पार्षतो युधि दुर्जयः । व्यधमत्तान्यनीकानि तत्क्षणदेव भारत ।  
 दुर्योधनं विकर्णस्य कर्णश्चापि महाबलं । नानानृपसुतान्वीरान्सैन्यानि विविधानि च । अलातचक्रवत्सर्वं चरन्वाणैरतर्पयत् ।  
 ततस्तु नागराः सर्वे मुसैर्धृष्टिभिस्तदा । अभ्यवर्षन्त कौरव्यान्वर्षमाणा घना इव ।  
 स्वबालवृद्धास्ते पौराः कौरवानभ्ययुस्तदा । श्रुत्वा तु तुमुलं युद्धं कौरवानेव भारत । श्रवन्ति स्म नदन्ति स्म क्रोशन्तः  
 पाण्डवान्प्रति । ५४५१  
 पाण्डवास्तु खनं श्रुत्वा आर्त्तानां लोमहर्षणं । अभिवाद्य ततो द्रोणं रथानारुरुजस्तदा ।  
 युधिष्ठिरं निवार्याशु मा युध्यस्वेति पाण्डवं । माद्रेयौ चक्ररथौ तु फाल्गुनश्च तदा ऽकरोत् ।  
 सेनायगो भीमसेनः सदाऽभृद्गदया सह । तदा शत्रुखनं श्रुत्वा भ्रातृभिः सहितोऽनघः । आयाज्ज्वेन कौन्तेयो रथेनाना  
 दयन्दिशः ।  
 पाञ्चालानां ततः सेनामुद्धतार्णवनिखनां । भीमसेनो महाबाहुर्दण्डपाणिरिवान्तकः । प्रविवेश महासेनां मकरः सागरं यथा ।  
 स्वयमभ्यद्रवद्भीमो नागानीकं गदाधरः । स युद्धकुशलः पार्थो बाहुवीर्येण चातुलः । अहनत्कुञ्जरानीकं गदया  
 कालरूपधृक् । ५४५०